

29. 8. 2019

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak se můžete bránit, pokud jste středem nechtěné pozornosti médií

Zveřejnil o vás někdo článek, ve kterém uvedl lživé a nepravdivé informace? Našli jste o sobě zmínku na internetu nebo sociálních sítích, která vás znevažuje? Jsou šířeny fotografie z vašeho soukromí? Proti tomu všemu je možné se bránit. Tady se dočtete, jak postupovat.

Identifikujte problém

Nejprve je nutné vyhodnotit, v čem spočívá podstata problematického tvrzení. Při posuzování se rozlišuje mezi tzv. **skutkovým tvrzením** a **hodnotícím soudem**:

- O skutkové tvrzení se jedná tehdy, když lze pravdivost tvrzení objektivně prokázat nebo vyvrátit. Jde tedy o fakta.
- Hodnotící soud je oproti tomu subjektivně zabarvené tvrzení, které se opírá spíše o názor či pocit. Jde tedy o pohled na věc a hodnocení.

Proč je to důležité? U skutkového tvrzení se dá ochrana osobnostního práva domáhat snáze. Jsou tu fakta, která buď jsou, anebo nejsou pravdivá. Ve srovnání s tím se hodnotové soudy posuzují obtížněji, zákon je navíc chrání v rámci ochrany svobody projevu. Slovy Ústavního soudu:

"Hodnotový soud a tvrzení skutečnosti se zásadním způsobem liší. Zatímco existence skutečností může být prokázána, pravdivost hodnotových soudů není dokazatelná, neboť hodnotové soudy nepopisují skutečnost, ale naopak ji více či méně volně interpretují. Zatímco tvrzení určitých nepravdivých skutečností samo o sobě lze dokonce i obecně zakázat, vyslovování názorových soudů, byť kontroverzních, zásadně požívá ústavní ochrany."

K dispozici >>> [zde](#).

Nicméně:

"To neznámá, že hodnotové soudy jsou zcela nenapadnutelné v rámci řízení na ochranu osobnosti. Tam, kde je nějaké prohlášení hodnotovým soudem, může přiměřenost zásahu do osobnostních práv záviset na tom, zda existuje dostatečný faktický podklad pro napadené prohlášení, protože i hodnotový soud, bez jakéhokoli faktického podkladu, může být přehnaný."

K dispozici >>> [zde](#).

Vyhodnoťte okolnosti

Kdyby o vašem případě rozhodoval soud, posuzoval by nejen podstatu sdělení, ale také formu zveřejnění a míru zásahu. Vyváženost informací, řádné zdroje a seriózní tón naznačují nižší zásah, zatímco neexistující zdroj a senzacechtivý tón vypovídají spíše o větším zásahu.

Jaké situace mohou v praxi nastat

1. Médium o vás zveřejnilo nepravdivou informaci

Zveřejněná nepravda je častý a lehký rozpoznatelný přehmat, kterého se média mohou dopustit. Je obvykle také poměrně snadno prokazatelná a lze se proti ní snadno bránit. Podobně je to také v případě, kdy jsou šířeny informace zkreslující pravdu.

Marku Vašutovi se za lživé články, které o něm nakladatelství Rieger publikovalo v minulých letech, [podařilo v nedávné době vysoudit](#) milionové odškodné díky rozhodnutí Ústavního soudu.

2. Problémem nejsou fakta, ale hodnotící soudy

S uveřejněním názoru či kritiky je to o něco složitější. Pokud o vás někdo něco napíše na základě vlastního subjektivního hodnocení, posuzovatele (soud) bude zejména zajímat, do jaké míry se tvrzení zakládá na pravdě a zda je forma a způsob uveřejnění adekvátní vzhledem ke sledovanému cíli. Tedy zda je cílem rozvířit veřejnou diskusi nebo vás poškodit. Do kategorie hodnotících soudů spadá například i karikatura nebo vtip, které pokud nevybočují z hranic slušnosti, do osobnostních práv nezasahují.

Nejvyšší soud potvrdil, že vydavatelství Bauer Media musí zaplatit odškodnění 300 tisíc korun Arturovi Štaidlovi kvůli článkům v časopise Pestrý svět. V roce 2010 Iveta Bartošová zažalovala vydavatelství za články, které Artura Štaidla označily za otesánka a lívanečka, jemuž se kvůli jeho nadváze děti vysmívají.

3. Médium o vás zveřejnilo pravdivou informaci, ale vy nechcete, aby byla veřejná

Bránit se můžete i proti zveřejnění pravdivých informací, které by se však coby informace o soukromém životě neměly dostat na veřejnost. Soud by se při posuzování vašeho práva na ochranu osobnosti bude rozhodovat dle tzv. testu proporcionality. Konkrétně by posuzoval, jak intenzivně byla poškozena vaše osobní práva v poměru s tím, jak intenzivní je veřejný zájem na zveřejnění dané informace.

14:00, AKTUALIZOVÁNO 18:22 | LIDOVKY.CZ
as promluvil: Odposlechny
onestují. Intimnosti mají být tabu

JANA NAGYOVÍ ODCHÁZÍ S PETREM NEČASEM. | FOTO: MAFRA- DAN MATERNA
Káňovaných odposlechnů je
těkají. Bývalý

Úřad pro ochranu osobních údajů nedávno udělil pokutu ve výši 140 000 Kč za zveřejnění telefonických odposlechů Petru Nečasovi a Janě Nagyové (nyní Nečasové) v souvislosti s kauzou zneužití armádní zpravodajské služby. Nakladatelství Mafra dle ÚOOÚ porušila zákaz na zveřejňování osobních údajů.

Zákon nechrání všechny stejnou měrou před zásahy do jejich soukromí. Nejsilnější míru ochrany mají soukromé osoby, které nijak nevstupují do veřejného života. Naopak nejslabší ochranu mají politici a jiné osoby veřejného zájmu, u kterých je hranice ochrany posunuta z důvodu veřejného zájmu na dostupnosti informací a oprávněné kritice. To stejné platí k obsahu zveřejněné informace. Společnost jako celek má zájem na zveřejnění informací například o politice, zatímco informace o soukromém životě osob by neměly být zveřejňovány proti jejich vůli, pokud nesouvisí s výkonem funkce nebo jiným veřejným zájmem. Ve sporu manželů Nečasových (viz obrázek) tedy mohlo nakladatelství Mafra argumentovat právě tím, že informace ze soukromí bývalého premiéra a jeho nynější ženy byly zveřejněny ve veřejném zájmu, protože byly součástí výkonu funkce, potenciálně se dotýkaly kriminálního jednání, popř. politicky závažného a relevantního jednání.

Za veřejnou věc je považováno i veřejná činnost advokátů, soudců nebo umělců či hvězd showbusinessu, ovšem jejich soukromý život už pod veřejnou věc nespadá. Bulvární zprávy ze života známých osobností většinou spadají po soukromé věci.

Jak se lze bránit a čeho lze dosáhnout

Pokud máte za to, že bylo zasaženo do vašeho práva na vážnost, čest, soukromí nebo byl neoprávněně užít projev osobní povahy (např. podobizna), jste oprávněni se domáhat:

- aby bylo od zásahu upuštěno (tedy např. zdržení se publikování dalších článků obsahující závadné informace),
- aby byl odstraněn následek zásahu (tedy např. stažení článku z internetu tak, aby jej nebylo možné najít ve vyhledávači)
- aby byla nahrazena majetková škoda nebo nemajetková újma, která vám zásahem vznikla.

Jako náhrada nemajetkové újmy se většinou přiznává omluva, peněžité zadostiučinění nebo obojí. V současnosti v ČR proběhlo několik úspěšných žalob na vydání přiměřeného zadostiučinění, na jejichž základě soud přiznal poškozeným poměrně vysoké částky. To je však spíš výjimečné. Výše zadostiučinění, kterou soudy přiznávají, se většinou pohybuje pod 300 000 Kč pro jednu osobu za jeden zásah, často jsou to částky v řádech desítek tisíců a v řadě případů postačuje pouze omluva.

Kromě možnosti podat na médium žalobu existuje také zákonná povinnost médií umožnit poškozenému realizovat své [právo na odpověď](#). Odpověď by měla uvést tvrzení média na pravou míru, doplnit jej nebo zpřesnit. Žádost je potřeba doručit vydavateli do 30 dnů od uveřejnění článku a vydavatel má povinnost jí vyhovět.

Řešení zásahů do osobnostních práv ze strany médií

Je u veřejně známých osob vůbec možná prevence před zásahy do osobnostních práv? Domníváme se, že částečně ano, pokud dokážete předvídat, v jaké souvislosti by se o vás média mohla začít zajímat. Naší prací je však zejména "hašení požáru" v okamžiku, kdy už k nějakému úniku informací do médií dochází a my coby právní zástupci poškozené osoby pracujeme na nápravě. Sami nebo v koordinaci s PR agenturou klienta.

Typicky jde o zvýšený zájem médií o našeho klienta v souvislosti s konkrétní událostí. Prací právníka je každodenně shromáždit všechny mediální výstupy, které na toto téma vycházejí, analyzovat jejich obsah z pohledu ochrany osobnostních práv a zajistit od vydavatele nápravu, tedy stažení obsahu (v

řádu hodin až dnů) a nahrazení vzniklé škody nebo újmy (dlouhodobý proces závisející na délce mimosoudního vyrovnání nebo soudního sporu).

Mgr. Natálie Pecháčková

[Frank Bold Advokáti, s.r.o.](#)

Údolní 33,
602 00 Brno
Drtinova 10, Praha
Sokolská třída 24, Ostrava

Tel.: +420 545 213 975

e-mail: info@fbadvokati.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)